

ELEKTRONICKÉ PODVÁDĚNÍ STUDENTŮ NA VYSOKÉ ŠKOLE

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

ODDĚLENÍ PEDAGOGICKÝCH A PSYCHOLOGICKÝCH STUDIÍ, MASARYKŮV ÚSTAV VYŠŠÍCH STUDIÍ, ČVUT V PRAZE, 2016/2017

Ing. KRISTÝNA SOUKUPOVÁ

ABSTRAKT

Tato bakalářská práce je zaměřena na problematiku elektronického podvádění na vysoké škole. Cílem práce bylo zjistit, jaké formy elektronického podvádění studenti využívají, jak často se uchylují k podvádění a jak si toto neetické chování odůvodňují. Práce má teoreticko-empirický charakter. Teoretická část je rešerší odborné literatury, věnuje se pojmu podvádění, uvádí jeho kategori-zaci a přibližuje problematiku elektronického podvádění. V rámci empirické části proběhlo dotazníkové šetření na jedné z fakult ČVUT v Praze. V práci jsou

uvedeny výsledky výzkumu a porovnány s údaji udávanými odbornou literaturou. Sledovány byly jak formy elektronického podvádění, které studenti využívají, tak četnost podvádění a motivace respondentů k tomuto nečestnému chování. Na základě dat získaných z dotazníku jsou v závěru práce navrženy možnosti, jak elektronické podvádění studentů minimalizovat. Z výsledků je patrné, že podvádění je rozšířeným jevem a je třeba mu věnovat pozornost.

ABSTRACT

The bachelor's thesis is aimed at the issue of student electronic cheating at the university. The thesis has both theoretical and empirical background. The theoretical part is a review of the literature, this part deals with the concept of cheating, its categorization and approaches the issue of electronic cheating. The main goal of this thesis is to determine which forms of electronic cheating student use, how often are they cheating and how they apologize for their academic dishonesty. The practical part is based on a questionnaire sent to students from

one chosen faculty of CTU in Prague. All the data are shown in the text and compared to the results of the previous researches. At the end of the thesis are proposed ways to limit the electronic student cheating. Results have shown that cheating is a widespread phenomenon and attention must be paid to it.

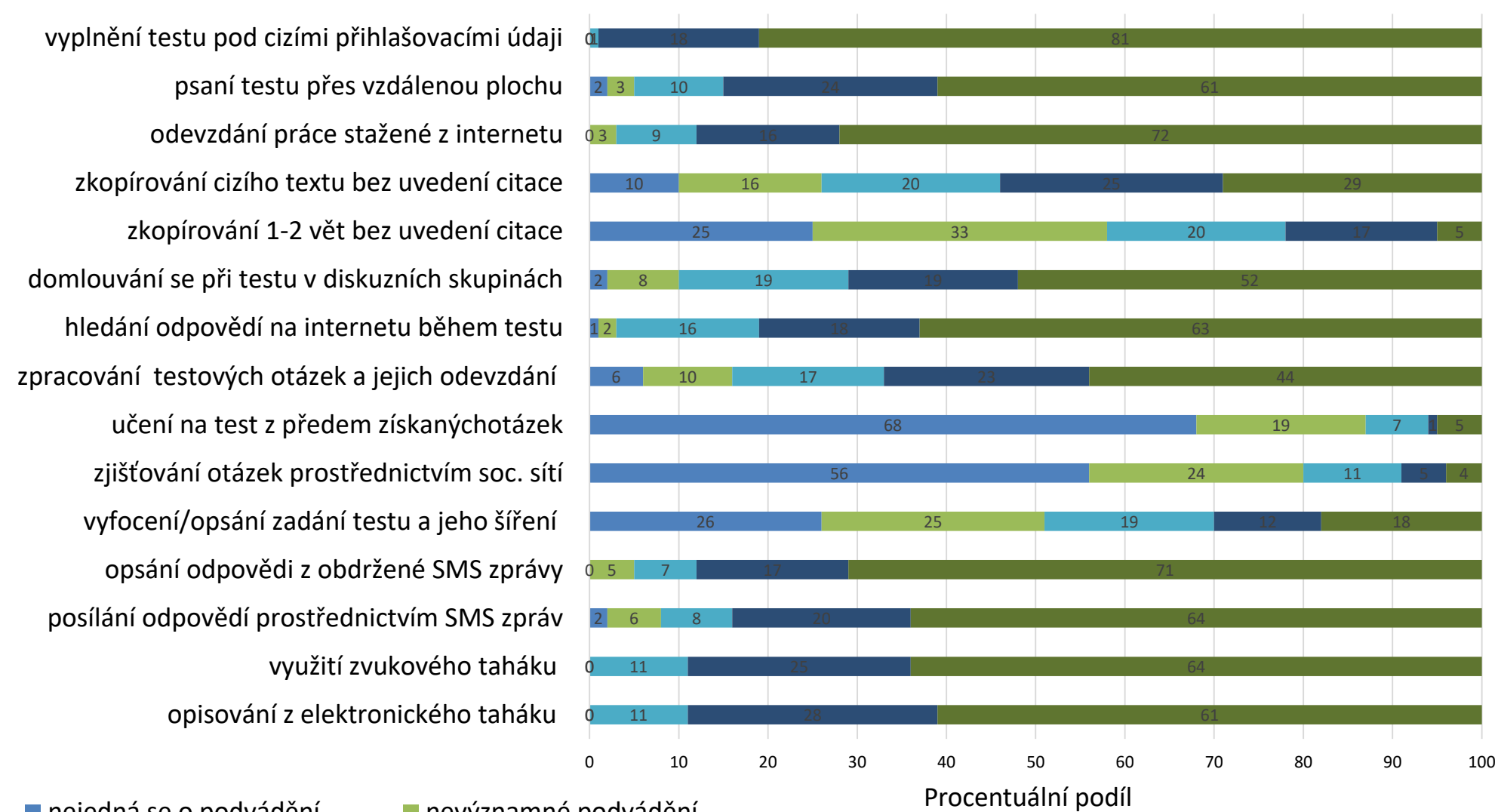
ÚVOD

Podvádění je společností vnímáno jako závažný, negativní jev, kterého by se každý jedinec se správně nastavenými morálními hodnotami měl vyvarovat. Přesto však málokdo z nás může říct, že nikdy nepodváděl. Asi každý během svého života zažil nutkání nahlédnout během testu ke spolužákovi a dle výsledků studií zaměřených na tuto problematiku, většina z nás tomuto nutkání neodolala. Podle prací na téma školního podvádění se k některé formě akademické nečestnosti přiznává až 97 % studentů.

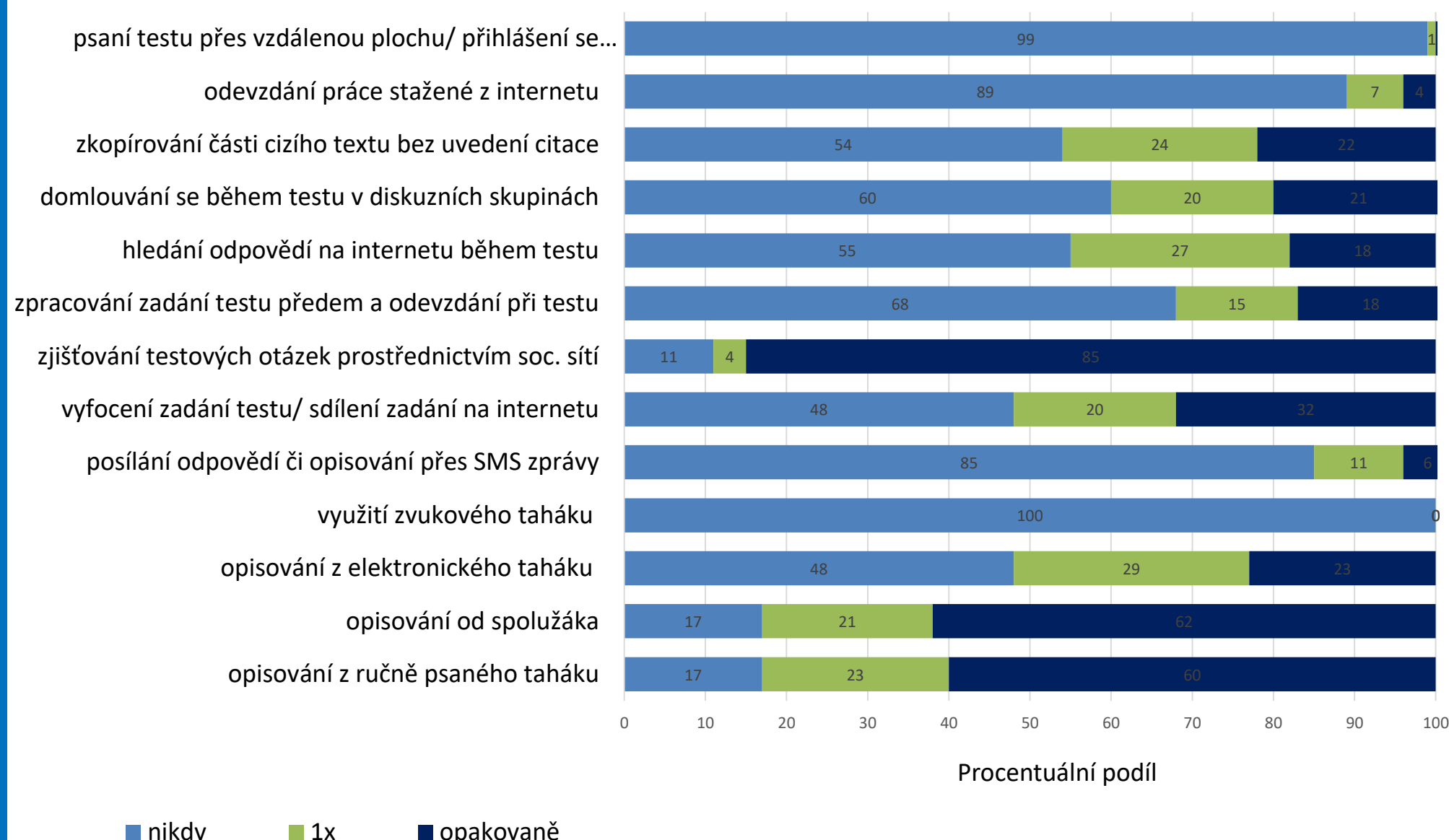
Rozvoj podvádění bývá často spojován s rozvojem komunikačních a výpočetních technologií. S objevem nových elektronických zařízení přibývá i možnosti, jak opisovat a podvádět. Klasické psané taháky, tak postupně nahrazují mobilní telefony vybavené internetovým připojením a fotoaparát. Zejména američtí autoři varují před rychle se rozšiřujícím úkazem, který se může stát celosvětovým problémem.

VÝSLEDKY

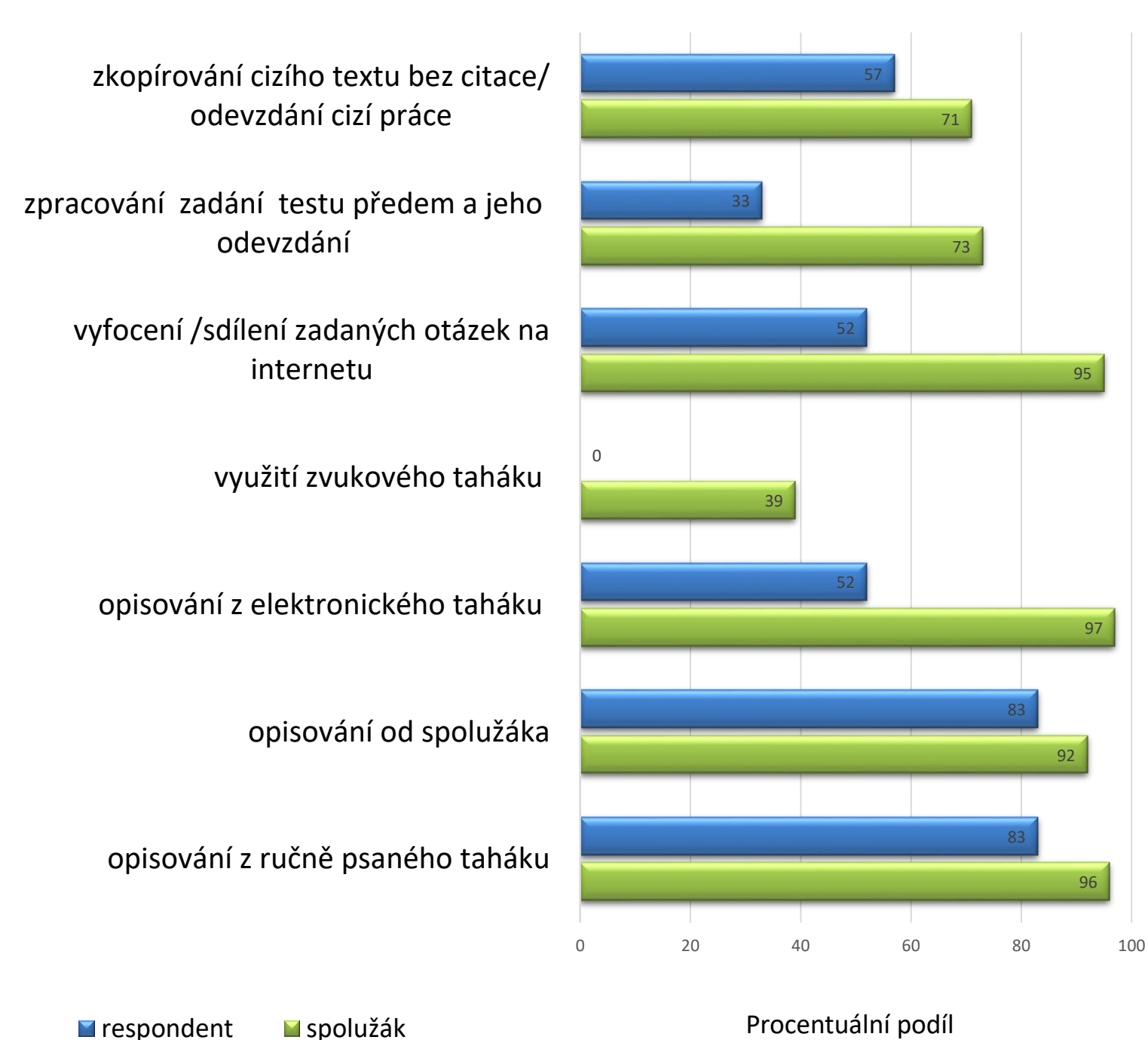
Názory na podvádění

Frekvence podvádění

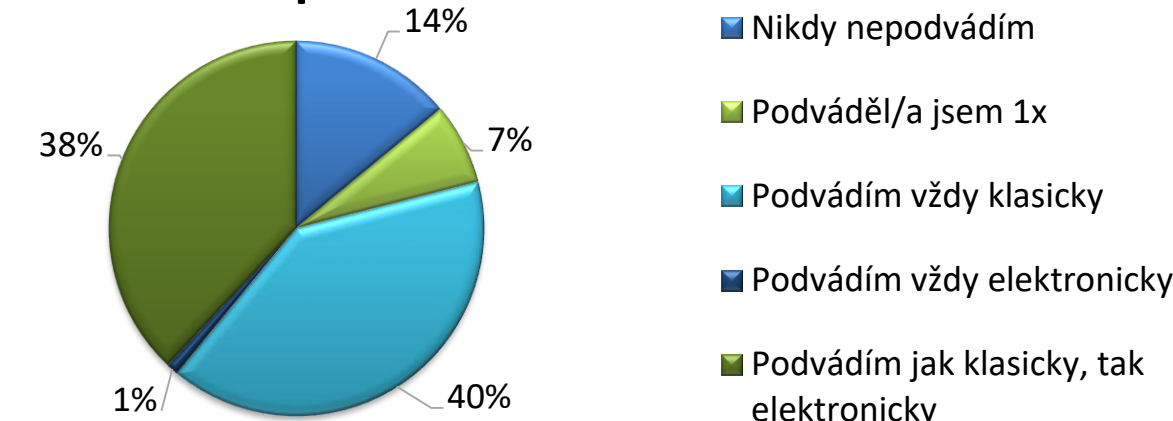

Podvádění respondentů a jejich spolužáků

- některé typy elektronického podvádění nejsou považovány studenty za podvod
- respondenti si tedy zřejmě plně neuvědomují význam pojmu elektronické podvádění a jaké činnosti lze do této kategorie zařadit
- respondenti, kteří podvádějí, používají nejčastěji kombinaci klasického a elektronického podvádění (ti, kteří přiznali používání taháků či opisování od spolužáka, používali ve většině případů také formy elektronického podvádění, nejčastěji se jednalo o používání elektronických taháků a šíření či získávání informací o obsahu zkoušky a testů prostřednictvím internetu.)
- 97 % respondentů použilo alespoň jednu elektronické zařízení k podvádění
- všichni respondenti uvedli, že se jejich spolužáci dopouští akademické nečestnosti, jejich spolužáci užívají nejčastěji taháky, ať ručně psané či elektronické, nejméně jsou využívány zvukové taháky
- pro závislost podvádění studentů a pozorování podvodného chování u jejich spolužáků vychází silná pozitivní korelace $r = 0,84$.
- respondenti se staví benevolentně k plagiátorství a ke zjišťování informací o zkoušce na sociálních sítích a k učení se na zkoušku z předem získaných otázek (učit se na test podle předem získaného zadání považuje za vážné porušení norem pouze 5 % dotazovaných)
- dotazovaní studenti nejčastěji podváděli, jelikož nechtěli zápočet/zkoušku opakovat, chtěli dosáhnout lepšího výsledku nebo byl pro ně předmět příliš obtížný

Preference podvádění

Důvody studentů k podvádění

- Nechtěl/a jsem test opakovat
- Chtěl/a jsem dosáhnout lepšího výsledku
- Předmět byl pro mě příliš obtížný
- Předmět jsem považovala za zbytečný
- Chtěl/a jsem se pouze ujistit, že mám odpovědi dobře

ZÁVĚR

Výsledky předkládané bakalářské práce potvrzují závěry řady českých i zahraničních studií, že podvádění v akademickém prostředí je rozšířeným jevem a měla by se mu věnovat pozornost. Ačkoli byl výzkum zaměřen pouze na jednu z fakult Českého vysokého učení technického v Praze a výsledky nelze zobecnit na celou populaci, mohou být výstupy této práce považovány za jakýsi varovný impuls.

Z dotazníkového šetření bylo zjištěno, že 97 % respondentů použilo během svého vysokoškolského studia alespoň jednou některou z forem elektronického podvádění. Jelikož některé činnosti nejsou dotazovanými studenty považovány za podvádění, studenti si mnohdy ani neuvědomovali, že se dopouštějí nečestného jednání. Nejčastějším prohrěškem za pomoci elektronických zařízení bylo zjišťování testových otázek před testem prostřednictvím sociálních sítí. Právě k vyhledávání informací o zápočtech a zkouškách na internetu zaujímají studenti velmi benevolentní postoj (56 % dotazovaných studentů to nepovažuje za podvod). Podobně se staví také k učení se na test pouze podle předem získaných otázek (68 % respondentů to nepovažuje za podvod). Shovívavě studenti přistupují také k „drobnému“ plagiátorství. V práci byly posuzovány také důvody proč se studenti k podvádění uchylují. Nejvíce respondentů souhlasilo s tvrzeními, že

podváděli, jelikož nechtěli zkoušku či zápočet opakovat nebo protože chtěli dosáhnout lepšího výsledku. Polovina dotazovaných také odpovídala, že se uchýlila k podvodu, protože jim předmět přišel zbytečný nebo byl pro ně příliš obtížný.

Zcela zabránit podvádění je v podstatě nemožné, ale existují možnosti pro jeho omezení. Vzhledem k tomu, že panují nejasnosti v tom, co je a není podvádění, bylo by vhodné jasně definovat pravidla a normy, kterými by se studenti měli řídit. Škola by měla určit jakého chování by se studenti měli vyvarovat a jaké sankce jim hrozí, pokud se budou chovat v rozporu s požadavky školy. Jako vhodná prevence podvádění se jeví obměna zadání testů a zkoušek. Výzkum také potvrdil, že je důležitá motivace studentů. Studenti více podvádějí v předmětech, které jim přijdou zbytečné a nepřínosné. Možnost pro omezení podvodného chování vidím také ve změně formulace testových otázek a zadání seminářních prací. Dle výsledků dotazníkového šetření by studenti ocenili větší orientaci na praxi, individuální zadání projektů a úlohy vyžadující kritické myšlení.